

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

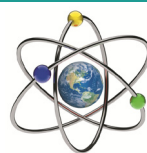
№2(2)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 156 sahifa,
2-fevral, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Kasbiy mahorat va tajribalarni rivojlantirishning mazmuni, shakl va usullari	22
<i>Yo'ldasheva Feruzaxon Shavkatbekovna</i>	
O'zbek tili darslarida 5E modelini qo'llash orqali ta'lim sifatini oshirish: Chimboy tumani 36-sonli ixtisoslashtirilgan maktab misolida	26
<i>Kojamuratova Ulbosin Punkitbaevna</i>	
Shaxs ijtimoiy faolligi: tushuncha va tahlil	29
<i>Baxriyeva Nargiza Axmadovna</i>	
Fiziognomika va psixologik yondashuvlar asosida portret qalamtasviri ta'limini takomillashtirish	33
<i>Babadjanov Axmadjan Xudayberdiyevich</i>	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyalarini pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish	37
<i>Nusharov Bobir Bolbekovich</i>	
Личностные характеристики как ассимиляция системы отношений младших школьников и предмет воспитательного воздействия учителя	41
<i>Олимова Азиза Кахрамоновна</i>	
"Vitagen ta'lim texnologiyalari" asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilarda perseptiv qobiliyatni rivojlantirishga o'rgatishning didaktik imkoniyatlari	47
<i>Tursunboyeva Kamola Iloxmon qizi</i>	
Ekologik ta'lim va tarbiya asosida talabalarda ekoturistik madaniyatni rivojlantirishning pedagogik-metodik asoslari	50
<i>Kamolov Baxtiyor Xasanboyevich</i>	
Individual ta'lim trayektoriyasi: maktabgacha yoshdagi bolalarda ekspressiv nutq buzilishlarining o'ziga xos xususiyatlari	54
<i>Fayziyeva Nozima Oybek qizi</i>	
Boshlang'ich sinf matematika darslarida mantiqiy masalalardan foydalanish samaradorligi	59
<i>Ibragimova Nozima Ulug'bekovna, Pardayeva Hosila Qudratulla qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda tarbiyachining kreativ roli	64
<i>Botirova Lobar Kamolovna</i>	
O'quvchilarda mantiqiy fikrlashni rivojlantirish	69
<i>Kaipova Tazagul, Kaipova Elmira</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini zamonaviy kasb-hunarlariga qiziqitirishda integrativ usullardan foydalanish	73
<i>Ergasheva Nigora Erkinovna</i>	
Proposals for the Development of Education in Teaching Musical-Historical and Theoretical Subjects	76
<i>Sobirova Gulkhayo Aktamjonovna</i>	
Raqamli ta'lim sharoitida talabalarda mediakompetentlikni rivojlantirishning nazariy asoslari	81
<i>Rustemov Abseit Trijan o'g'li</i>	
Hamkorlik ko'nikmalarini takomillashtirishga oid tajriba-sinov ishlarini tashkil etish mazmuni	85
<i>Baxramova O'ramol Uralovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining matn ustida ishlash orqali o'quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirishda nazariy asoslanish mohiyati	88
<i>Boxodirova Muxlisa Xoljigitovna</i>	
Zoologiya fanini o'qitish jarayonida talabalarning ilmiy-tadqiqot faolligini rivojlantirish mexanizmlari	92
<i>Dushekeeva Nasiba Rustembaevna, Arepbaev Islambek Muratbaevich</i>	
Ingliz tilini o'rganishda zamonaviy texnologiyalarning roli	96
<i>Ergasheva Mehriyona</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining tasviriy ko'nikmalarini shakllantirishning nazariy asoslari	100
<i>Jummayeva Sayyora Shokir qizi</i>	

The Role of Digital Technologies and Virtual Reality in Modern English Teaching Methodologies	104
<i>Seilkhanova Rita Nurniyazovna, Kalbaeva Mexriban Elbrus qizi</i>	
Sog'lom separatsiya orqali yoshlar sog'lig'ini mustahkamlash: tibbiy-psixologik yondashuvning empirik tahlili	109
<i>Mavlyanova Surayo Sultanaliyevna</i>	
Badiiy-tarixiy meros asosida pedagog shaxsini tarbiyalash: nazariya va amaliyot uyg'unligi	112
<i>Qodirova Mavluda Maxodir qizi</i>	
Gamified Programming Platforms: Analysis and Recommendations	116
<i>Ra'nokhon Ne'matjon kizi Rakhimova</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida giperaktiv bolalar bilan ishlashning ilmiy-nazariy asoslari	123
<i>Raimqulova Sojida Abdusaid qizi</i>	
Qandli diabet bilan og'rikan bemorlarga pedagogik yordam ko'rsatish tizimi.....	126
<i>Shermatova Yakut Sabirovna</i>	
O'smirlar o'rtasida kiberbulling	129
<i>Tashbekova Aziza Mirsuxbatovna</i>	
Uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalar uchun tyutorlik yordamini tashkil etish	132
<i>Tolipova Pokiza Xasan qizi, Isamuxamedova Dildora Raxmatilayevna</i>	
Zamonaviy maktablarda xavfsizlik madaniyatining roli.....	135
<i>Turdiyeva Zilola Jalilovna</i>	
Global akademik reyting va raqobat muhitida xalqaro olimpiadalarning o'rni	138
<i>Xalikova Umida Mirovna</i>	
Tarbiyachining bolalarni tasviriy faoliyatga o'rgatish jarayonidagi o'rni	143
<i>Xasanova Shaxnoza To'xtasinovna, Rahimova Umida Abdurasul qizi</i>	
Biologiya darslarida TIMSS topshiriqlarini integratsiyalash.....	148
<i>Zayniyev Suxrobjon Islombek o'g'li, Komiljonova Muslima Shuxrat qizi</i>	
О трансверсальных компетенции воспитателя дошкольного образования.....	153
<i>Садыкова Шоиста Акбаровна, Назарматова Дилшода Умаралиевна</i>	

“VITAGEN TA'LIM TEXNOLOGIYALARI” ASOSIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINF O'QITUVCHILARINI O'QUVCHILARDA PERSEPTIV QOBILIYATNI RIVOJLANTIRISHGA O'RGATISHNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI

Tursunboyeva Kamola Ilxomjon qizi

Andijon davlat pedagogika instituti 3-bosqich tayanch doktoranti

ORCID: 0009-0001-3240-5366

Annotatsiya: Mazkur tadqiqotda vitagen ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilarda perseptiv qobiliyatni rivojlantirishga tayyorlashning nazariy asoslari, metodik yondashuvlari va didaktik imkoniyatlari chuqur tahlil qilindi. Tadqiqot jarayonida talabalarning pedagogik kuzatuvchanligi, refleksiv tafakkuri, empatik munosabati hamda kommunikativ kompetensiyasiga vitagen yondashuvning ta'siri o'rganildi. Olingan ilmiy natijalar vitagen texnologiyalari shaxsga yo'naltirilgan pedagogik tayyorgarlikni kuchaytiruvchi samarali innovatsion model ekanligini ko'rsatdi.

Kalit so'zlar: vitagen ta'lim texnologiyalari, perseptiv qobiliyat, boshlang'ich ta'lim, refleksiv faoliyat, pedagogik innovatsiya, didaktik imkoniyatlar.

Abstract: This study explores the didactic potential of vitagen educational technologies in preparing future primary school teachers to develop students' perceptual abilities. The research examines the influence of vitagen-based instruction on the development of observation skills, pedagogical reflection, empathy, and communicative competence. The findings demonstrate that vitagen technologies represent an effective learner-centered approach that enhances professional readiness and pedagogical performance.

Key words: vitagen educational technologies, perceptual abilities, primary education, reflective learning, pedagogical innovation, didactic potential.

Аннотация: В работе рассматриваются дидактические возможности витагенных образовательных технологий в подготовке будущих учителей начальных классов к развитию перцептивных способностей учащихся. Исследование направлено на выявление влияния витагенного подхода на формирование педагогической наблюдательности, рефлексивного мышления, эмпатии и коммуникативной компетентности студентов. Полученные результаты подтверждают высокую эффективность витагенных технологий как инновационного средства профессиональной подготовки будущих педагогов.

Ключевые слова: витагенные образовательные технологии, перцептивные способности, начальное образование, педагогические инновации, рефлексия, дидактический потенциал.

KIRISH

Globallashuv sharoitida ta'lim tizimining modernizatsiyasi pedagog kadrlar tayyorgarligiga yangi talablarni qo'yimoqda. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim o'qituvchisining kasbiy kompetensiyasi nafaqat metodik bilimlar, balki o'quvchining psixologik xususiyatlarini anglash, uning individual rivojlanish dinamikasini tushunish hamda ta'lim jarayonini shaxsga yo'naltirish qobiliyatiga ham bog'liqdir. Shu nuqtai nazardan, perseptiv qobiliyat o'qituvchining muhim kasbiy sifati sifatida qaraladi [1, 45–52-betlar].

Perseptiv qobiliyat pedagogik muloqotning samaradorligini oshirib, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi ijobiy psixologik muhitni shakllantiradi. Boshlang'ich sinf davri bolalarning shaxsiy rivojlanishida muhim bosqich

bo'lgani sababli, o'qituvchining o'quvchilarni to'g'ri idrok etish qobiliyati ta'lim samaradorligini belgilovchi omil hisoblanadi.

Zamonaviy pedagogikada innovatsion texnologiyalar, xususan vitagen ta'lim texnologiyalari, talabaning shaxsiy hayotiy tajribasiga asoslangan holda o'qitish jarayonini tashkil etishga imkon beradi. Ushbu yondashuv talabalarning refleksiv tafakkuri, empatiyasi hamda analitik fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi [2, 63–80-betlar].

Mazkur tadqiqotning maqsadi vitagen ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'quvchilarda persektiv qobiliyatni rivojlantirishga tayyorlashning didaktik imkoniyatlarini aniqlashdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Pedagogik psixologiyada persektiv qobiliyat o'qituvchining kasbiy kompetensiyasining asosiy tarkibiy qismi sifatida talqin qilinadi. Krutetskiy o'qituvchining pedagogik kuzatuvchanligi va shaxslararo idrok jarayoni o'quv jarayonining samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi [3, 28–45-betlar].

Rubinshteynning faoliyat nazariyasiga ko'ra, idrok etish jarayoni faoliyat bilan uzviy bog'liq bo'lib, pedagogik faoliyatda shaxsni anglash va muloqotni tashkil etish jarayonida muhim rol o'ynaydi [4, 90–102-betlar]. Vigotskiy ta'lim va rivojlanish o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni ilmiy asoslab, o'qituvchining o'quvchi rivojlanish zonasini anglash zarurligini ko'rsatadi [5, 112–120-betlar].

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar masalasida Selevko innovatsion metodlar refleksiv ta'limni rivojlantirishini ta'kidlaydi [6, 134–158-betlar]. Klarin esa innovatsion pedagogik texnologiyalarni kasbiy kompetensiyani shakllantirishning samarali vositasi sifatida baholaydi [7, 77–95-betlar]. Mahalliy tadqiqotlarda pedagogik texnologiyalar shaxsga yo'naltirilgan ta'limni rivojlantirishga xizmat qiluvchi tizim sifatida qoraladi [8, 56–68-betlar].

Vitagen ta'lim texnologiyalari bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar shaxsiy tajribaga asoslangan ta'lim talabaning mustaqil fikrlashi va refleksiv yondashuvini rivojlantirishini ko'rsatadi [2, 70–80-betlar].

Vitagen ta'lim texnologiyalari asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida persektiv qobiliyatlarni rivojlantirish modeli integrativ pedagogik tizim sifatida ishlab chiqildi. Mazkur model shaxsga yo'naltirilgan ta'lim, refleksiv pedagogika hamda faoliyatga asoslangan o'qitish nazariyalariga tayanadi. Model tarkibida maqsadli, mazmuniy, jarayonli va natijaviy komponentlar o'zaro uzviy bog'langan holda qoraladi.

Modelning maqsadli komponenti bo'lajak o'qituvchilarning o'quvchilarni psixologik jihatdan idrok etish, ularning hissiy holatini tushunish hamda individual pedagogik yondashuvni amalga oshirish qobiliyatini shakllantirishni nazarda tutadi. Mazmuniy komponent vitagen tajriba, refleksiv faoliyat va pedagogik kuzatuv asosida tashkil etilgan o'quv materiallari majmuasini o'z ichiga oladi. Jarayonli komponent vitagen texnologiyalar asosida tashkil etilgan interfaol mashg'ulotlar tizimi orqali amalga oshiriladi. Natijaviy komponent esa talabalarning persektiv kompetensiyasi, refleksiv tafakkuri hamda pedagogik muloqot ko'nikmalarining rivojlanish darajasi bilan belgilanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot nazariy va empirik bosqichlarda amalga oshirildi. Nazariy bosqichda ilmiy adabiyotlar, pedagogik konsepsiyalar hamda psixologik nazariyalar tahlil qilindi. Empirik bosqichda esa vitagen ta'lim texnologiyalariga asoslangan tajriba mashg'ulotlari tashkil etildi.

Mashg'ulotlar davomida talabalar real pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish orqali o'quvchilarning hissiy holatini anglash, muammoli vaziyatlarda qaror qabul qilish va pedagogik refleksiya olib borishga o'rgatildi. Talabalar o'z hayotiy tajribasini pedagogik vaziyatlar bilan bog'lash orqali bilimlarni yanada chuqurroq o'zlashtirdi.

1-jadval: Tajriba mashg'ulotlari tizimi

Bosqich	Mazmun	Vitagen faoliyat	Kutilgan natija
Diagnostik	Boshlang'ich darajani aniqlash	Kuzatuv	Idrok darajasi
Shakllantiruvchi	Mashg'ulotlar	Refleksiya va modellashtirish	Perseptiv rivoj
Nazorat	Yakuniy baholash	Tahlil	Kompetensiya o'sishi

Tajriba ishlari uch bosqichda tashkil etildi. Dastlab diagnostik bosqichda talabalar persektiv qobiliyatlari boshlang'ich darajasi aniqlanib, keyingi shakllantiruvchi bosqichda vitagen ta'lim texnologiyalari asosida mashg'ulotlar o'tkazildi. Yakuniy nazorat bosqichida esa talabalarning rivojlanish dinamikasi tahlil qilindi.

Refleksiv faoliyat jarayonida talabalar o'z faoliyatini baholash hamda pedagogik xatolarni aniqlashga o'rgatildi. Guruh muhokamalar pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirib, jamoaviy fikrlashni kuchaytirdi. Rolli modellashtirish orqali talabalar real dars jarayonini sinab ko'rdi va empatik yondashuvni shakllantirdi. Kuzatuvga asoslangan faoliyat esa analitik fikrlashni rivojlantirdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

2-jadval: Tajriba natijalari

Ko'rsatkich	Boshlanish, %	Yakun, %
Pedagogik kuzatuvchanlik	42	78
Empatiya	38	74
Refleksiya	40	82
Muloqot ko'nikmasi	46	85

Tajriba natijalari vitagen texnologiyalar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar talabalarning perseptiv qobiliyatlarini sezilarli darajada rivojlantirganini ko'rsatdi. Ayniqsa refleksiv tafakkur va pedagogik muloqot ko'nikmalarida sezilarli o'sish kuzatildi.

Tajriba natijalari vitagen ta'lim texnologiyalari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar talabalarning perseptiv qobiliyatlarini sezilarli darajada rivojlantirganini ko'rsatdi. Talabalar o'quvchilarning xulq-atvori va hissiy holatini aniqlashda yanada aniqroq yondashuvni qo'llay boshladi.

Refleksiv topshiriqlar orqali talabalarda o'z faoliyatini tahlil qilish ko'nikmasi shakllandi. Guruhiy muhokamalar kommunikativ kompetensiyani oshirdi, rolli modellashirish esa pedagogik moslashuvchanlikni kuchaytirdi. Kuzatuvga asoslangan faoliyatlar talabalarning analitik fikrlashini rivojlantirdi hamda ta'lim jarayonini obyektiv baholashga yordam berdi [7, 90–95-betlar].

Natijalar vitagen ta'lim texnologiyalari shaxsga yo'naltirilgan ta'limni rivojlantirishda samarali didaktik vosita ekanini tasdiqladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Vitagen ta'lim texnologiyalari bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining perseptiv qobiliyatlarini rivojlantirishda samarali pedagogik vosita hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar pedagogik refleksiya, empatiya, kuzatuvchanlik hamda kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tajriba natijalari vitagen yondashuv asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar talabalarning kasbiy tayyorgarligini kuchaytirishini ko'rsatdi. Ta'lim jarayonida real pedagogik vaziyatlardan, refleksiv faoliyatdan va kuzatuv metodlaridan tizimli foydalanish bo'lajak o'qituvchilarning professional rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Zimnyaya I.A. Pedagogik psixologiya asoslari. – Moskva, 2010. – 45–52-betlar.
2. Belkin A.S. Vitagen ta'lim texnologiyalari nazariyasi. – Yekaterinburg, 2005. – 63–80-betlar.
3. Krutetskiy V.A. Pedagogik qobiliyatlar psixologiyasi. – Moskva, 1998. – 28–45-betlar.
4. Rubinshteyn S.L. Umumiy psixologiya asoslari. – Moskva, 2002. – 90–102-betlar.
5. Vygotskiy L.S. Tafakkur va nutq. – Moskva, 1999. – 112–120-betlar.
6. Selevko G.K. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Moskva, 2006. – 134–158-betlar.
7. Klarin M.V. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Moskva, 2002. – 77–95-betlar.
8. Tolipov O'., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiya asoslari. – Toshkent, 2014. – 56–68-betlar.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №2(2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.